

LEGEZA JÓZSEF

A három főpap

Január 30-án ünnepeljük a három püspököt, Nagy Szent Bazil, Szent Gergely és Aranyszájú Szent János egyházatyákat. Az ünnep reggeli szolozsmája Krisztus egyháza főpásztorainak és világítóinak nevezi őket. E szertartásunk evangéliumában Jézus szavait hallhatjuk, hogy ő a jó pásztor. Együtt él nyájával, a 23. zsoltár szavaival: zöldellő rétekre, a nyugalom vizéhez és az igaz úton tereli nyáját. Amikor elment, ezt a feladatot átadta utódainak. Ilyen pásztorok voltak azok is, akiket együttesen három főpapnak szoktunk nevezni.

Ugyanakkor Jézus magára vállalta a bárány feladatát, sorsát is. A pásztor őrzője, gondozója, hűséges és szerető gazdája óvéinek. A bárány a testet öltött szelídség és engedelmesség, a szeplőtelen és ártatlan áldozat jelképe. Jézus egyszerre vállalta a két szimbólumot. „Ki a nagyobb, aki asztalnál ül, vagy aki felszolgál? Ugye az asztalnál ülő. Én mégis úgy vagyok köztetek, mint a szolga.” (Lk 22,27) Mint az első és utolsó (Jel 21,17), mint a pásztor, és mint a bárány.

Jézus az Isten báránnya, aki elveszi a világ bűneit (Jn 1,29). Tudjuk, a bárányt le kellett ölni az Ószövetségben az első húsvétkor. Annak vére által menekültek ki az egyptomi fogságból. Most Krisztus testét és vérének mutatjuk fel. És azt mondjuk az Atyának: ne reánk nézz, Atyánk, hanem őrá. Mi gyarlók vagyunk, esendők, de ő tökéletes, az ő áldozata végtelen értékű. Felmutatjuk őt a diszkoszon a kenyér és a bor színében, alá húzódunk, magunkhoz vesszük, eggyé válunk vele, hogy értékesek legyünk Isten előtt. És ahogy a pásztori hatalmat és feladatot megosztotta velünk, úgy adja át és osztja meg velünk a bárány feladatát és sorsát is: „Úgy küldetek titeket, mint bárányokat a farkasok közé” (Lk 10,3). Ez a mi küldetésünk. Báránnyként viselkedni, a bárány sorsát magunkra vállalni.

Ez azzal jár, hogy a farkasok esetleg felfalják a bárányokat. Két-ezer év óta a farkasok falják a bárányokat, de nem tudták felfalni. Aranyszájú Szent János mondja: Míg bárányok vagyunk, győzünk, ha ezer farkas vesz is körül minket, legyőzzük azokat. De mihelyt farkasokká válunk, elveszünk, mert elmarad a nagy Bárány segítése, aki a bárányokat eteti, de a farkasokat nem. És ezt látjuk a történelemből is.

Ha bárányok maradunk, győzünk. Erről már az 1. században meg voltak győződve a keresztények, amikor még tüzzel, vassal irtották, üldözték az egyházat. Akkor íródott a Jelenések könyve. A szentíró ezt a meggyőződését írta le akkor, amikor még kétszáz évig üldözték az egyházat. Már akkor hirdette látomásában, hogy fehér lovon, a győzelem jelén vonul be a Bárány. S bár véres a ruhája, de rá van írva, hogy Isten szava győz (Jel 19,14). Azóta sokszor üldözték még a bárányokat, akiket Krisztus a farkasok közé küldött, de a bárányok sohasem fogytak el, és sohasem győzték le őket. Erre tanít bennünket ez a három főpap, akiknek szintén voltak nehézségeik, s akik Krisztushoz hasonlóan egyesítették magukban a pásztor és a bárány feladatát és sorsát.

De szertartásunk az egyház világítóinak is nevezi őket. Jézus magáról mondta: „Én vagyok a világ világossága (Jn 8,12). János evangélista pedig: „Benne élet volt, s ez az élet volt az emberek világossága (Jn 1,14). De ezt a fény feladatot

is megosztotta velünk. Éppen a három püspök ünnepének Szent Liturgiája evangéliumában hallhatjuk Jézus szavát: „Ti vagytok a világ világossága. ... Úgy világossítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiket és dicsőítsék Atyátokat, ki a mennyben van.” (Mt 5,16)

Hálát adunk Istennek azért, hogy elküldte közénk a januárban ünnepelt három főpásztort, akik Krisztus egyházának világítói és főpásztorai voltak, és példát adnak arra, hogy mi is hozzájuk hasonlóan világítókká, pásztorokká és áldozatos lelketű embereké váljunk.

SÍK SÁNDOR

A napkeleti bölcsek

Ama csillag után.

*A holdsugaras hideg éjszakán,
Mint egy fehérlő, csendes álom,
Úgy vonult el a komoly karaván.
És elől ment a három.*

*A sziklás föld mogorván és kopáron
Feküdt el lábaik alatt.
Méltóságos sora a száz tevének
A harmaton halkán haladt.
És mintha fehér árnyak lengenének,
Úgy vonult végig a fehér sereg
A völgyön, ahol nem nőttek virágok,
S a városon, ahol az emberek
Nem virrasztottak és nem énekeltek.
S ahol nem látta őket senki sem.*

*És így suhant el csendesen
Életre éledt vágya Napkeletnek
Az ezredéves éjszakán.*

Ama csillag után.

